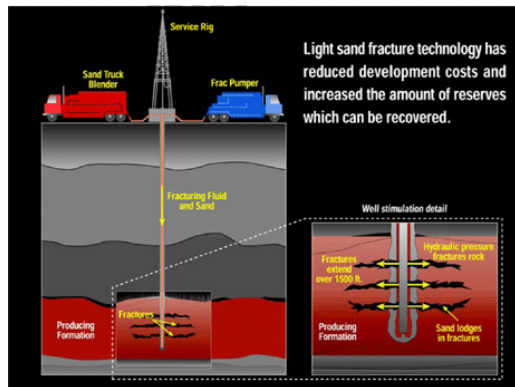

Skalūnai yra plonai sluoksneliais skylančios uolienos, kurios randasi po žeme. Tarp tų sluoksnelių yra dujų. Tos dujos vadinamos skalūnų dujos.

Skalūnai (iš flickr.com)

Pasaulyje yra labai daug skalūnų dujų, - daugiau, nei gamtinių dujų. Reikia tik mokėti tas dujas ištraukti. Pirmą, reikia išlaisvinti dujas iš skalūnų sluoksnių. Tam tikslui naudojama stipri srovė, sudaryta iš vandens, smėlio ir cheminės medžiagos. Išlaisvintos dujos surenkamos į vamzdį.

Skalūnų dujų ištraukimas reikalauja, kad skalūnai būtų skaldomi (iš stephenleahy.net)

Keturiolika Vidurio ir Rytų Europos

šalys, kuriose geriausia galimybė išgauti skalūnines dujas yra Lenkija, Rumunija, Ukraina ir Lietuva.

Lietuva visas savo dujas importuoja, daugiausia – iš Rusijos. Jei galėtų išgauti dujas iš savo žemės, sutaupytų daug pinigų.

Apvalaus stalo pokalbis – pirmasis iš kairės – Mazuronis, trečias – Murphy (iš delfi.lt)

Todėl Aplinkos Ministras Valentinas Mazuronis į Lietuvą pakvietė šios srities ekspertą - Pennsylvania universiteto tyrimų ir plėtros mokslinio centro direktorių Thomas B. Murphy. Murphy teigė, jog

technologijos, naudojamos skalūnų dujų gavybai nesudaro didelių rizikų ir darosi vis ekologiškesnės.

Tikimasi daug skalūnų dujų rasti Tauragės apskrity (iš credit24.arena.lt)

Mazuronis yra įsitikinęs, jog reiktų vykdyti skalūnų dujų žvalgybą. Kol žvalgybos vyks, valdžia galės paruošti įstatymus, kontroliuojančius gavybą. Atrodo, kad žvalgybos darbas bus duotas JAV firmai Chevron.

Tačiau yra žmonių Lietuvoje, kurie priešinasi skalūnų dujų gavimo technologijom. Jie bijo, kad tos technologijos apterš Lietuvos vandens rezervus.

Protestuoja prieš skalūnų dujų gavimą (iš delfi.lt)

Tačiau tos technologijos jau 20 metų naudojamos Lietuvoje naftai išgauti. Ir, anot naftos bendrovės Minijos nafta geologo Igno Vaičeliūno, nieko blogo nėra atsitikę.

Energetikos klausimai labai politiškai nes jie nulemia, kur plauks pinigai. Jei Lietuva naudosis skalūnų dujomis, Rusija neteks pajamų iš Lietuvos. Vyriausybės atsakomybė yra objektyviai įsigilinti į taršos galimybes ir ir kitą žalą, kurią gali padaryti ši technologija ir išleisti įstatymus, kurie sumažintų galimybę, tai atsitiktų.

Ką tu manai? Ar lietuviai turėtų naudoti skalūnų dujas, kurios randasi Lietuvos uolienoje? Kodėl? Parašyk mums: redaktore@laikavaikams.org

Žodynėlis.

skalūnai: *shale*

sluoksneliai: plokščia medžiagos masė, esanti kieno paviršiuje arba tarp panašių masių; *layers*

skylanti: trūkinėjanti; *splitting along planes of weakness into thin sheets*

uoliena: kieta, pastovios Žemės plutos medžiaga; *rock*

dujos: medžiaga, nepalaikanti nei tūrio, nei formos kuri naudojama kurui; *gas*

skalūnų dujos: *shale gas*

gamtinės dujos: *natural gas*

Aplinkos ministras: Vyriausybės narys, atsakingas už aplinką; *Minister of the Environment*

tyrimas ir plėtra: *research and development*

rizika: su galimu pavojumi susijęs dalykas; *risk*

žvalgyba: duomenų apie ką nors rinkimas, tyrimas; *exploration*

apteršti: padaryti nešvarų; *to pollute*

nafta: mineralinis riebus degantis skystis, vartojamas kaip kuras įvairiems technikos reikalams; *oil*

pajamos: įplaukos, uždirbti pinigai; *income*